

- Zatim se U prisećaju daljih iskustava (ili iskustava ljudi iz njihovog okruženja) i zapisuju ih na papirne trake.
- U plenumu ili u dve-tri grupe različitih nivoa čitaju se trake i komentarišu. Zatim se trake lepe na poster s naslovom „Moji migracioni resursi“ i eventualno se dopunjuju pojedinim rečenicama. Primeri: „Govorim više od jednog jezika, zato mogu da posređujem.“, „Ja imam nekoliko mesta stanovanja i imam svuda prijatelje.“, „Ja mogu duplo da slavim: praznike iz moje domovine i religije i praznike koji se ovde slave!“, „Znam neke priče koje ne znaju svi“ itd.
- Produblivanje/nastavak (pogodno kao domaći zadatak): „Fotografski autportreti“: učenici treba da se fotografišu na deset mesta koja su za njih značajna. Na osnovu tih fotografija dokumentuju se mesta identifikacije i kristalizuju se resursi ustanovljeni tokom pravljenja postera.

2.7 Tri ideje za projekte

Prethodna napomena:

Sledeći predlozi zahtevaju više vremena i pogodni su pre svega za višednevne projekte. Višednevni projekti ili dnevni projekti nisu karakteristični za tradicionalnu nastavu maternjeg jezika u dopunskim školama sa svoja dva do tri časa sedmično. Sledeće ideje su, međutim, izuzetno pogodne za kooperaciju dopunskih škola s redovnom nastavom, ili kooperaciju različitih dopunskih škola, bilo u okviru pojedinačnih dnevnih projekata ili tokom nekoliko dana u okviru jednosedmičnog projekta u određenoj školi. Dalji kontekst za sledeće predloge obrazuju raspusti ili letnji kursevi, koje poneki osnivači dopunskih škola i organizuju.

Cilj

Teme kao što su migracija, kulturna i jezička raznovrsnost (vidi o tome i Nastavnu jedinicu 3) su veoma aktuelne, kako u zemljama porekla, tako i u imigracionim zemljama. Sticanje svesti, senzibiliteta i kompetencija u odnosu na te teme bez ikakve sumnje je izuzetno relevantan cilj koji nadilazi nastavu u dopunskoj ili redovnoj školi. Sledeći predlozi pokazuju različite mogućnosti prilaza tim temama.

2.7a Migraciona priča moje porodice

4–9. razr.

Jednodnevni projekat

Tok:

- Projekat je podeljen na najmanje dve faze (npr. na po dva prepodneva ili popodneva tokom jednosedmičnog projekta). Tokom prve faze pripremaju se pitanja o migracionoj priči, kao i pitanja za jedan upitnik (primere pitanja vidi dole). Na ova pitanja prvo odgovaraju sami U. Zatim se razmenjuju rezultati i diskutuje se u malim grupama.
- Intervjui sa roditeljima ili bakama i dedama, ili daljim rođacima, predstavljaju domaći zadatak. Odgovori se zapisuju i donose se u školu.
- U drugoj fazi se dokumentuju i obrađuju rezultati. Za to je moguće napraviti postere i na kraju ih prezentovati, diskutovati o njima i porediti ih. Važni aspekti: uzroci migracije; vizualizacija na jednoj karti sveta ili Evrope; uticaj migracije na porodicu u, npr., ekonomskom, kulturnom i jezičkom pogledu. Plakate je moguće dopuniti slikama, objektima, grafikonima itd.

- Primeri pitanja za intervju:
 - Pitanja o sopstvenom razlogu za migraciju (gde si rođen/rođena?, kad si došao/došla ovamo?; koliko si godina tada imao/imala?; jesi li u kontaktu sa svojim rođacima?; kako neguješ te kontakte?; kako govoriš sa svojim roditeljima i braćom i sestrama? itd.)
 - Pitanja o migracionoj istoriji roditelja / baka i deda / komšija (gde su rođeni, gde sada žive?; zašto su došli ovamo?; kako se u porodici govori o zemlji roditelja i baka i deda?; koji se posebni praznici slave u porodici, ko dolazi na slavlje, šta se jede tada?; kojim grupama, udruženjima i institucijama članovi porodice smatraju da pripadaju?; koje kontakte neguju u zemlji porekla i imigracionoj zemlji?; kako iz današnje perspektive ocenjuju svoju odluku da emigriraju?; koji snovi i želje su im se ispunili, a koji ne? itd.)

2.7b Kulturna mnogostrukost u našem naselju

4–9. razr.

Jednodnevni projekat

Tok:

- N informiše razred: uz pomoć intervju a i jedne reportaže u naselju treba pokazati kulturnu mnogostrukost i uzroke migracije u širem kontekstu, koji nadilazi sopstvenu porodicu i etničku pripadnost. Projekat predstavlja optimalan nastavak vežbe opisane pod 2.7a.
- U plenumu ili grupama se pripremaju intervjui s komšijama i drugim ljudima u naselju. Kao osnova služe pitanja iz intervju a za projekat 2.7a. Te intervjue treba dopuniti podacima o zemlji porekla, jeziku i vremenu migracije.
- Obrada informacija takođe odgovara opisanom pod 2.7a, vidi gore.

2.7c Migracija je u vezi sa svima nama!

4–9. razr.

Jednodnevni projekat

Tok:

- U ovom autentičnom nastavku zadatka urađenih u projektu 2.7b, na nastavu se pozivaju migranti iz različitih kulturnih krugova (npr. poznanici ili komšije iz okruženja N ili S), gde oni dobijaju priliku da ispričaju svoju migracionu istoriju. Prethodno N može sa U pripremiti najvažnije tačke, aspekte i okvir svake migracione biografije, koje mogu obuhvatiti, npr., poreklo, razlog migracije, putovanje, dolazak, današnju situaciju, želje itd.
- Tokom pričanja, U na marginama prave beleške. Moguće je i za domaći zadatak dati da se pronađu informacije o položaju zemlje o kojoj se priča, ili da se pročita neki tekst o određenoj zemlji.
- Završna diskusija o pomenutim tačkama i o poređenju sa sopstvenom migracionom situacijom i motivima.